

Kerk in Nood

ACN NEDERLAND

JAARVERSLAG 2023

PAUSELIJKE
STICHTING

COLOFON

Samenstelling Jaarverslag:

Stichting Kerk in Nood

Vormgeving:

Birgitta Grafische Vormgeving

Foto's:

Ismael Martinez Sanchez / Kerk in Nood

Voorpaginafoto: In veel landen zijn katholieke media van groot belang voor de gelovigen. Kerk in Nood steunt diverse projecten op dit vlak.

Contact:

Kerk in Nood
Peperstraat 11-13
5211 KM 's-Hertogenbosch
Tel.nr.: 073 - 613 08 20
info@kerkinnood.nl
www.kerkinnood.nl

Giften:

Giften zijn van harte welkom op rekeningnummer
NL27 ABNA 0503 0402 31 t.n.v. Kerk in Nood

ANBI Stichting

Inhoudsopgave

BESTUURSVERSLAG

Inleiding	5
Over Kerk in Nood (doelstelling, missie en visie)	5
Governance en bestuur	7
Doelrealisatie	7
Communicatie met belanghebbenden	8
Maatschappelijke aspecten	9
Belangrijkste risico's en onzekerheden	9
Financieel beleid en financiële resultaten	10
Toekomst	12
Ten slotte	12
Begroting 2024	13

JAARREKENING

Balans	15
Staat van baten en lasten	16

TOELICHTING

Algemeen	19
Grondslagen voor waardering	19
Grondslagen voor bepaling saldo van baten en lasten	19
Toelichting op de balans	20
Toelichting op de staat van baten en lasten	23

CONTROLEVERKLARING

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	29
---	----

Bestuursverslag

INLEIDING

Dankbaarheid overheerst in dit jaarverslag, als het gaat om de ontwikkeling die Kerk in Nood in 2023 mocht doormaken¹. Dankzij de vele weldoeners – het totale aantal nam toe – lagen de inkomsten in het verslagjaar op een hoog niveau en zodoende konden wereldwijd veel medechristenen worden geholpen.

De liefde die de weldoeners steeds weer voor hun noodlijdende geloofsgenoten tonen, bleek onder meer na de aardbevingsramp in het grensgebied van Turkije en Syrië. Door de jarenlange kerkelijke contacten die er via de internationale ACN organisatie in de regio zijn, kon er direct hulp worden geboden, gebruikmakend van de ruimhartige giften die de weldoeners van Kerk in Nood daartoe schonken.

In het verslagjaar kwam het tweejaarlijkse internationale rapport over de vrijheid van godsdienst in de wereld uit. Daarin werd opnieuw duidelijk gemaakt dat wereldwijd in veel landen de godsdienstvrijheid met voeten getreden wordt en dit zelfs vorm krijgt in de concrete vervolging van gelovigen. Onder hen veel christenen. Onder meer via een weer zeer succesvolle “RedWednesday” in november, tijdens welke meer dan 150 kerkgebouwen rood werden aangelicht, werd weer aandacht gevraagd voor de mensen die lijden onder een gebrek aan godsdienstvrijheid.

Via steun aan vooral pastorale projecten verleende Kerk in Nood ook in 2023 bijstand aan talrijke medegelovigen wereldwijd, die in hun moeilijke situatie deze solidariteit hard nodig hadden. Dit werd mogelijk gemaakt door de vele donateurs waarvan giften werden ontvangen en dankzij de begunstigers die zijn overleden en het werk van Kerk in Nood in hun testament hadden bedacht. Dankzij al deze weldoeners kon Kerk in Nood in Nederland ook verder werk maken van het geven van informatie en voorlichting op thema's als christenvervolging en godsdienstvrijheid, en van het laten klinken van de inspirerende verhalen van de geloofsgetuigen uit andere delen van de wereld. Dat gebeurde onder meer door het verspreiden van de “Echo van Liefde”, die een nieuwe opzet kreeg, en door het geven van lezingen door het hele land.

Niet op de laatste plaats riep Kerk in Nood ook in het verslagjaar weer op tot gebed: alle weldoeners die in het afgelopen jaar hebben meegebeden, mogen vertrouwen op de kracht van hun gebed, dat met name ten goede kwam aan medegelovigen overal ter wereld. Een bijzonder gebedsmoment was in dit verband opnieuw de “Avond van de Martelaren” die in 2023 weer door Kerk in Nood in de hoofdstedelijke Sint-Nicolaasbasiliek werd georganiseerd.

OVER KERK IN NOOD (DOELSTELLING, MISSIE EN VISIE)

Kerk in Nood, ook wel ACN Nederland genoemd, is een stichting naar Nederlands recht met als statutaire naam: “Stichting Kerk in Nood/voorheen Oostpriesterhulp Nederland”. De stichting, gevestigd te 's-Hertogenbosch, maakt deel uit van de internationale koepelorganisatie ACN (Aid to the Church in Need), een in Vaticaanstad gevestigde pauselijke instelling met het centrale kantoor in Königstein i.T. (Duitsland).

In artikel 2 van de het laatst op 18 april 2018 gewijzigde statuten van de stichting is de statutaire doelstelling als volgt geformuleerd (artikel 2 van de gewijzigde statuten d.d. 18 april 2018): “*De Stichting heeft ten doel in samenwerking met de autonome publieke vrome stichting naar pauselijk recht: Auxilium Patienti Ecclesiae, opgericht door paus Benedictus XVI bij chirograph van 4 november 2011, de moederstichting, acties en initiatieven te bevorderen met een pastoraal en religieus karakter vooral waar de Kerk vervolgd wordt of het hoofd*

¹ Dit verslag handelt over Stichting Kerk in Nood Nederland. Deze zelfstandige burgerlijke stichting – met de statutaire naam Stichting Kerk in Nood / voorheen Oostpriesterhulp – opereert als onderdeel van een internationale kerkelijke instelling, de Pauselijke Stichting die in het Engels de naam “Aid to the Church in Need” draagt, afgekort ACN. Waar in dit verslag van Kerk in Nood wordt gesproken, wordt steeds de Nederlandse stichting bedoeld, de internationale organisatie wordt daarentegen met ACN aangeduid. Het centrale kantoor van deze internationale organisatie bevindt zich in het Duitse Königstein i/T en de werkorganisatie die daar gevestigd is, heet ACN International.

moet bieden aan andere moeilijkheden in de vervulling van haar zending. De Stichting kan hulp bieden aan vluchtelingen, afkomstig uit gebieden waar de Kerk vervolgd wordt. Om haar doel te kunnen vervullen doet de Stichting een beroep op de geestelijke hulp van de gelovigen en op de vrijgevigheid van allen die haar werk willen steunen. De Stichting zal haar taak uitoefenen in overeenstemming met de leer van de Rooms-Katholieke Kerk en geïnspireerd vanuit de katholieke gemeenschap.”

In artikel 3 van de statuten van de voornoemde Pauselijke instelling krijgt de doelstelling een nadere concretisering en invulling, die voor Kerk in Nood Nederland neerkomen op de volgende trias:

- 1 | Het doen interesseren van de Nederlandse samenleving voor het belang van godsdienstvrijheid in het algemeen en voor het thema van christenvervolgung in het bijzonder.
- 2 | Evangelisatie en pastoraal: hieronder is begrepen het voorlichten, informeren en inspireren van gelovigen in Nederland, als leden van een internationale familie en Wereldkerk, ter zake van de situatie van de christenen waar ook ter wereld, bijzonder waar zij vervolgd worden of anderszins in pastorale nood zijn, om hen tot gebed voor die medegelovigen te bewegen.
- 3 | Het werven van gelden die het mogelijk maken dat vanuit het centrale kantoor projecten worden gesteund die wereldwijd de christenen in vervolging of in pastorale nood ten goede komen.

Kerk in Nood is de enige katholieke organisatie die in Nederland structureel aandacht vraagt voor de thema's godsdienstvrijheid en christenvervolgung en vervult in de Nederlandse samenleving dan ook een spilfunctie ter zake.

Het een en ander komt terug in onze (internationale) missie, visie en richtlijnen:

Onze missie

Als katholieke liefdadigheidsinstelling steunen we de gelovigen, waar ze ook worden vervolgd, onderdrukt of in nood zijn, door middel van informatie, gebed en actie.

Onze visie

Een wereld waarin het christendom overal kan bloeien.

Onze richtlijnen

- 1 | Wij zijn trouw aan de Heilige Vader. Als Pauselijke Stichting nemen we deel aan de universele missie van de Kerk.
- 2 | Wij dienen de zaak van de Evangelisatie. We reageren moedig op de uitdagingen van de tijd en volgen daarbij de leer van de Kerk.
- 3 | Wij zijn toegewijd aan de vervolgte Kerk. Door getuigenissen van geloof te delen, bouwen we een brug van naastenliefde tussen onze weldoeners en begunstigden.
- 4 | Wij zijn bewaarders van de vrijgevigheid van onze weldoeners. Wij verrichten moderne, transparante en effectieve fondsenwerving en voeren een dienovereenkomstige administratie.

ACN (Aid to the Church in Need: Kerk in Nood als internationale organisatie, waartoe alle nationale kantoren samen met het centrale internationale kantoor behoren) ondersteunt pastorale projecten in ongeveer 130 landen overal ter wereld. De selectie en monitoring van deze projecten is neergelegd bij het centrale kantoor van ACN, waar ACN international is gevestigd en waar ook voor de gehele internationale koepel-organisatie een projectenafdeling is ingericht (in voorkomende gevallen wordt een nationaal kantoor zoals het Nederlandse wel om advies gevraagd). ACN brengt jaarlijks een geconsolideerde jaarrekening en een activiteitenrapportage uit. Dit jaarverslag beperkt zich tot de activiteiten en financiën van Kerk in Nood in Nederland. Kerk in Nood is in Nederland een ANBI-instelling en niet vennootschapsbelastingplichtig. In het vervolg van dit verslag zal de Nederlandse stichting steeds als Kerk in Nood worden aangeduid, de internationale organisatie waarvan Kerk in Nood in Nederland als ACN.

GOVERNANCE EN BESTUUR

Kerk in Nood kent een toezichhoudend bestuur bestaande uit minimaal vijf leden, dat jaarlijks de begroting en de jaarrekening vaststelt en toeziet op de interne naleving van de doelstellingen. De leiding van de stichting is in handen gelegd van een directeur, in dienst van Kerk in Nood.

Bij de opstelling van de begroting en jaarrekening wordt ook rekening gehouden met de afgesproken internationale (ACN-)richtlijnen. De cijfers worden ook internationaal geconsolideerd en de geconsolideerde jaarrekening is op haar beurt onderhevig aan accountantscontrole.

Binnen de organisatie bestaat er een klokkenluidersregeling, alsmede een gedragscode voor de medewerkers die met name gericht is op de externe communicatie. Voor donateurs bestaat er een klachtenregeling, die ook voorziet in de mogelijkheid tot het in beroep gaan bij het bestuur.

Het bestuur van Kerk in Nood was per 31 december 2023 als volgt samengesteld:

Mr. G.C. Vergouwen	: voorzitter;	Mevr. S.E.M. Scholey -Snoeren	: lid;
Dr. J.W.M. Beenakker	: secretaris;	Mgr. drs. R.G.L.M. Mutsaerts	: lid (tevens kerkelijk assistent /
Mr. N.J. Adema	: penningmeester;		geestelijk adviseur).

Gedurende het verslagjaar werd de functie van directeur vervuld door P.A.M. Broeders MA MSc, diaken. De leden van het bestuur genieten geen bezoldiging. Voor de bezoldiging van de directeur en de grootte van de personeelsformatie zij verwezen naar de toelichting op de jaarrekening.

DOELREALISATIE

Als eigenstandige organisatie en Nederlandse stichting maakt Kerk in Nood keuzes omtrent strategische vraagstukken en beslist zelfstandig welke activiteiten worden uitgevoerd om haar doelen te verwezenlijken. Wel kan Kerk in Nood daarbij desgewenst gebruik maken van materialen die binnen de ACN koepelorganisatie internationaal worden aangeboden. Om haar doelstellingen te realiseren verrichte Kerk in Nood in het verslagjaar onder meer de volgende activiteiten.

Kerk in Nood onderhield ook in het verslagjaar contacten met media (onder meer door het uitbrengen van persberichten), met politici en met de Nederlandse speciaal gezant voor religie en levensovertuiging, drs. B.M. ten Tusscher. De directeur van Kerk in Nood nam deel aan de bijeenkomsten van het Breed Overleg Godsdienst (BOG) dat door het Ministerie van Buitenlandse Zaken wordt georganiseerd. Het internationale rapport over de vrijheid van godsdienst in de wereld leidde tot kamervragen in het Nederlandse parlement.

Onder het bredere publiek kwam het thema godsdienstvrijheid vooral via “RedWednesday” onder de aandacht. De deelnemers aan deze actie wezen door het aanlichten van hun gebouwen op het belang van godsdienstvrijheid in het algemeen en op het grote probleem van de christenvervolging in het bijzonder. Doordat er dit jaar ruim 150 kerkgebouwen, verspreid over het hele land, in het rood stonden, viel er ook in de (met name regionale) media over te lezen.

Het aantal lezingen op locatie begint na de coronapandemie weer langzaam toe te nemen: op diverse locaties in het land werden in totaal 10 lezingen gegeven, tegen 5 in 2022. Wel ligt het aantal deelnemers aan dit soort bijeenkomsten lager dan in het verleden. Dat gold ook voor het deelnemersaantal aan de “Avond van de Martelaren”, al zag de Sint Nicolaasbasiliek in Amsterdam er toch redelijk gevuld uit. Op een vrijdagavond in de Veertigdagentijd werd in deze co-kathedraal van het bisdom Haarlem Amsterdam weer in het bijzonder stilgestaan bij de in het voorgaande kalenderjaar omwille van hun geloof gedode medegelovigen, mede aan de hand van drie getuigenissen. Gebeden werd er voor de vervolgte christenen en hun vervolgers, wat de laatste betreft vooral dat zij zich bekeren. De deelname van meerdere bisschoppen, daaronder de pauselijke nuntius, Mgr. P. Tschang In-Nam, de lokale bisschop, Mgr. J. Hendriks, en de voorzitter van de bisschoppenconferentie, Mgr. J. Van den Hende, benadrukte het belang daarvan. Wat bidden betreft vroeg Kerk in Nood in oktober ook weer aandacht voor de internationale ACN gebedscampagne “Kinderen bidden de rozenkrans”.

Op 24 juni, het Hoogfeest van het H. Hart van Jezus, was er voor de derde maal een internationale “Dag van de Weldoeners”. Alle weldoeners waarvan het postadres bekend was, kregen namens de velen die dankzij hen steun kunnen ontvangen een bedankkaart.

Op 25 maart 2023 werd in Veenendaal de drukbezochte mini-conferentie Missionaire Parochie gehouden, met als thema “Hier ben ik”. Kerk in Nood droeg daaraan weer bij, met name door het leveren van één van de presentatoren van het programma in de persoon van de eigen communicatiemedewerker. Ook verzorgde Kerk in Nood er een stand, waarbij met name de lezingen onder de aandacht van de bezoekers werden gebracht als mogelijkheid tot inspiratie en als een hulpmiddel om een werkelijk missionaire parochie te kunnen worden. Kerk in Nood verzorgde ook een stand op de landelijke katholieke Jongeren Dag, die voor het eerst sinds jaren weer werd georganiseerd én met succes. Voor Kerk in Nood leidde deze dag tot boeiende gesprekken met veel geïnteresseerde jonge mensen, die een oproep meekregen op visitekaartformaat om te bidden voor vervolgte christenen.

Kerk in Nood ondersteunt in ACN verband christenen over de hele wereld waar zij worden vervolgd of onderdrukt of in pastorale nood zijn. Dit doet Kerk in Nood door informatie, gebed en actie. Over de projecten die via ACN International in ongeveer 150 landen worden gerealiseerd, wordt jaarlijks internationaal een separaat “Activity Report” uitgebracht, dat onder meer via de internationale website in te zien is (zie: www.acninternational.org/about-us/acn-activity-report/).

COMMUNICATIE MET BELANGHEBBENDEN

Kerk in Nood heeft een eigen website (www.kerkinnood.nl) en is aanwezig op de sociale media. Geïnteresseerden kunnen zich inschrijven voor de digitale nieuwsbrief. Via deze nieuwsbrief kunnen ze vooral concrete en actuele informatie over de situatie van vervolgte christenen wereldwijd ontvangen. Ook worden er lezingen gegeven.

Ter inspiratie en informatie ontvangen de weldoeners zesmaal per jaar de vernieuwde Nederlandstalige “Echo van Liefde” (voorheen: “Echo der Liefde”, achtmaal per jaar, letterlijk vertaald uit de internationale uitgave). Geldwerving geschiedt via e-mails en brieven, daaronder twee brieven in het kader van een zogenoemde campagnemailing. In beginsel wordt daarbij (ook) altijd opgeroepen tot gebed. Speciaal voor de weldoeners was er, zoals hiervoor vermeld, de Dag van de Weldoeners, met de bedoeling om hen wat in het zonnetje te zetten. Ook telefonische contacten werden gebruikt om de relaties met weldoeners te onderhouden. Daarnaast waren er natuurlijk de voornoemde bijeenkomsten. Wie wil, is natuurlijk in principe ook welkom op het kantoor van Kerk in Nood.

Met het internationale kantoor (ACN International) is er nauwe samenwerking. Contacten verlopen met name via telefoon, mail of via persoonlijke bezoeken. Er zijn regelmatige internationale samenkomsten, daaronder de directieconferentie die tweemaal per jaar in Königstein i/T plaatsvindt, en online-overleggen. Ook zijn er meer individuele contacten met collega's van andere landenkantoren.

Met onder meer media en politici is er langs diverse kanalen contact. Kerk in Nood heeft een tweewekelijkse rubriek bij Radio Maria, die via DAB-radio en internet te ontvangen is en levert met regelmaat ook een bijdrage aan Groot Nieuws Radio. Daarnaast worden artikelen geplaatst in het Katholiek Nieuwsblad en Nederlands Dagblad.

MAATSCHAPPELIJKE ASPECTEN

Kerk in Nood probeert niet alleen door verwezenlijking van haar eigen doelstellingen bij te dragen aan de maatschappij in Nederland en ver daarbuiten, maar ook op diverse andere manieren:

- Kerk in Nood werkt, zoals geheel ACN wereldwijd, vanuit een bepaald charisma, dat aan het papier is toevertrouwd en ook in het Nederlands beschikbaar is: het gaat daarbij om de bezieling en de spiritualiteit waarmee de medewerkers aan Kerk en samenleving proberen bij te dragen. Dit charisma wordt mede door de kerkelijke assistent regelmatig onder de aandacht van de werknemers van Kerk in Nood gebracht, opdat dit daadwerkelijk uitgangspunt is voor hoe de stichting de haar toevertrouwde zending en opdracht verwezenlijkt.
- Door het gebruik van een slimme thermostaat met de mogelijkheid van bediening op afstand wordt geprobeerd om het energieverbruik zo laag mogelijk te houden; het maken van dienstreizen per auto wordt niet bevorderd; vanzelfsprekend werkt Kerk in Nood mee aan alle geldende duurzaamheidsmaatregelen rond afvalscheiding en dergelijke.
- Een deel van de personele formatie werd ingevuld door een medewerker die herstart op de arbeidsmarkt.
- Goed werkgeverschap en eerlijk werk krijgen onder meer concreet vorm door waar mogelijk rekening te houden met persoonlijke omstandigheden en thuiswerken in beginsel toe te staan, waarbij gebruik kan worden gemaakt van actuele automatiseringsfunctionaliteiten waarover Kerk in Nood beschikt.
- Op iedere werkdag wordt er in de huiskapel een middaggebed gebeden, waarvan het Angelus (Engel des Heren) en het gebed uit de eigen gebedskalender van Kerk in Nood deel uitmaken. Tijdens dit middaggebed bidden de aanwezige medewerkers en medewerksters onder meer voor de intenties van weldoeners en voor de noden van de christenen in heel de wereld; degenen die thuis of extern werken kunnen online deelnemen. Regelmatig – ten minste op één maandag per maand wordt in de huiskapel ten kantore van Kerk in Nood de H. Mis gevierd, gecelebreerd door de eigen kerkelijke assistent. Maandelijks, in beginsel op de eerste donderdag van de maand wordt bovendien in de Sint Janskathedraal, die dicht bij het kantoor van Kerk in Nood gesitueerd is, de H. Mis in het bijzonder opgedragen voor alle levende en overleden weldoeners. Verder is het gebruikelijk dat ook aan bestuursvergaderingen een H. Mis in de huiskapel voorafgaat. Voor Kerk in Nood is ook dit een bijzondere manier om haar maatschappelijke verantwoordelijkheid te nemen.

Dat is wat er bij Kerk in Nood vooral ‘intern’ gebeurt, maar de focus ligt natuurlijk extern, wereldwijd. Het geven van concrete steun aan priesters en religieuzen die noodlijdende mensen in hun omgeving bijstaan, mogelijk gemaakt door de vele weldoeners, vormt immers het hart van het werk dat Kerk in Nood doet. Aldus helpt Kerk in Nood een groot aantal van de duurzame ontwikkelingsdoelen, zoals door de Verenigde Naties geformuleerd, te realiseren. Op veel plekken in de wereld zorgen immers juist religieuzen voor goede gezondheid en welzijn en voor kwaliteitsonderwijs. Aan het verminderen van ongelijkheid en het realiseren van minder armoede dragen bijvoorbeeld projecten in Pakistan bij en zo zijn er meer voorbeelden te noemen. Door haar inzet tegen christenvervolging en vóór godsdienstvrijheid in het algemeen, maar ook door de ondersteuning van dialoogprojecten, helpt Kerk in Nood bovendien om de doelstelling van vrede, justitie en sterke publieke diensten te verwezenlijken.

BELANGRIJKSTE RISICO'S EN ONZEKERHEDEN

Kerk in Nood is voor de financiering van haar activiteiten volledig afhankelijk van de geefbereidheid van haar weldoeners, zowel bij leven (giften) als na overlijden (erfenissen en legaten). Erfenissen en legaten zijn inmiddels een belangrijk deel van de inkomsten gaan uitmaken. Daarbij fluctueren deze inkomsten – die van nature een incidenteel karakter hebben – zeer, omdat één grote erfenis direct een groot verschil kan maken.

Kerk in Nood is dankbaar voor de vele trouwe weldoeners, maar weet dat veel van deze donateurs kerkbetrokken ouderen zijn. Dat houdt voor de toekomst een dubbel risico in: het aantal kerkbetrokken Nederlanders neemt af en hoe ouder iemand is, hoe groter de kans dat hij of zij binnen een relatief afzienbare tijd door overlijden ook als donateur zal wegvallen. Dat Kerk in Nood relatief veel kleinere donateurs heeft, maakt wel minder kwetsbaar voor korte-termijn-variaties in het aantal begunstigers.

Het is aannemelijk dat zelfs in een worst case scenario onverhoopte negatieve ontwikkelingen ten aanzien van aantallen donateurs en donaties en daarmee van de financiën niet tot ernstige onzekerheid ten aanzien van de continuïteit van Kerk in Nood zullen hoeven te leiden.

Het winnen van nieuwe (trouwe) donateurs behoort tot de prioriteiten van Kerk in Nood want haar opdracht zal er in de toekomst zeker niet minder belangrijk op worden. Daarbij is het de overtuiging dat ook momenteel minder kerkbetrokken mensen en ook jongere generaties voor het helpen vervullen van deze opdracht gewonnen kunnen worden. In 2023 nam het aantal nieuwe donateurs opnieuw en zelfs sterk toe, onder meer door speciaal daarop gerichte acties die in het laatste kwartaal nog eens werden geïntensiveerd. Dit leidde ertoe dat het totaal aantal donateurs, voor het eerst sinds jaren, toenam. Het bij alle goede doelen gevreesde negatieve effect van het medio 2023 wegvallen van de acceptgiro als betaalmogelijkheid lijkt zich bij Kerk in Nood nauwelijks te hebben voorgedaan. Dat laat onverlet dat er op het punt van het winnen en behouden van donateurs wel een uitdaging blijft liggen, te meer omdat het voor jonge mensen tegenwoordig minder vanzelfsprekend is om zich ook voor langere tijd te verbinden, zoals bij trouwe donateurs natuurlijk wel het geval is.

Bij gelegenheid ontvangt Kerk in Nood ook contante geldmiddelen en daaraan is vanzelfsprekend een (fraude)risico verbonden. In verband met dit en met andere financiële risico's worden er binnen Kerk in Nood procedures gehanteerd, die onder meer voorzien in het zogenoemde vier-ogen-principe.

Ontwikkelingen in de reputatie van de rooms-katholieke Kerk en van de goede doelen sector zijn van invloed op de reputatie van Kerk in Nood. Kerk in Nood heeft een goede reputatie en blijft er natuurlijk ook aan werken om deze te behouden.

FINANCIEEL BELEID EN FINANCIËLE RESULTATEN

De inkomsten lagen in 2023 met € 4.944.836 weer op een hoog niveau. Dat was weliswaar lager dan in 2022, toen één grote toevoeging van € 2.500.000 aan een fonds op naam het beeld heel positief beïnvloedde, maar hoger dan bijvoorbeeld in 2021 (2021: € 4.115.347).

De baten uit donaties en giften lagen in het verslagjaar met € 2.287.049 weliswaar lager dan was begroot (€ 2.350.000), maar dit werd nagenoeg volledig gecompenseerd door de hogere inkomsten aan misintenties (€ 136.103 tegen € 50.000 in de begroting en tegen € 92.116 in 2022). Dit stemt tot grote dankbaarheid in de richting van de weldoeners, die via hun donaties materieel vormgeven aan hun grote liefde voor medechristenen in vervolging en pastorale nood. Eenzelfde dankbaarheid komt de overleden begunstigers toe die in 2023 het grote bedrag van € 2.455.426 (netto: € 2.454.214) nalieten. In 2022 was dat bedrag, toen € 650.801, achtergebleven bij het begrote bedrag dat altijd op een gemiddelde over de jaren is gebaseerd (in de begroting 2022 zowel als in de begroting 2023: € 1.400.000). In 2023 is het begrote bedrag daarentegen dus fors overstegen.

Terwijl de kosten voor beheer en administratie (€ 236.417) ongeveer op het niveau van de begroting (€ 233.302) en het voorgaande verslagjaar (2022: € 240.787) bleven, namen de wervingskosten toe: de werving van vooral nieuwe weldoeners is immers van cruciaal belang voor de stichting om ook in de toekomst haar opdracht te kunnen blijven vervullen. Daarom werden deze activiteiten geïntensiveerd (en dat – speciaal in het vierde kwartaal – ook ten opzichte van de begroting). Gelukkig voelden velen zich aangesproken en kon een groot aantal nieuwe donateurs worden verwelkomd.

Het bedrag dat in Nederland besteed werd aan de eigen doelstelling “Voorlichting, informatie en inspiratie (Evangelisatie en pastoraal)” (2023: € 445.408) steeg ten opzichte van de begroting (€ 403.241) en het voorgaande verslagjaar (2022: € 396.923). De intensivering van deze activiteiten was zowel mogelijk als gewenst: het is van groot belang dat de boodschap van Kerk in Nood over godsdienstvrijheid en christenvervolgung binnen de Nederlandse samenleving kan worden gehoord.

Ook de afdrachten ten bate van het internationale werk, die – zoals in de toelichting op de jaarrekening wordt geëxpliciteerd – volledig ten bate van de doelstellingen worden besteed en nagenoeg volledig aan concrete hulp wereldwijd voor medegelovigen die deze nodig hebben, namen aanmerkelijk toe. Hierbij moet

wel worden opgemerkt dat het beeld in 2022 sterk beïnvloed werd door de hiervoor al genoemde grote toevoeging aan een fonds op naam en in dit en volgende verslagjaren door de onttrekkingen daaraan. In 2023 werd aan het fonds een bedrag van € 856.134 onttrokken om ten bate van het internationale werk af te kunnen dragen. Zonder dat bedrag bedroegen de afdrachten echter altijd nog € 3.300.000.

In totaal kon er in het verslagjaar aldus, dankzij het hoge inkomstentotaal bij een relatief beperkte kostenstijging, aan de eigen doelstellingen veel meer worden besteed dan voor 2023 was begroot en dan dat in 2022 het geval was (2023: € 4.601.542; begroting 2023: € 3.075.421; 2022: € 2.296.923).

Een not-for-profit-organisatie als Kerk in Nood streeft over de jaren heen naar een resultaat van nihil en zo wordt ook begroot. In individuele jaren kan daarvan niettemin een afwijking te zien zijn, zoals in 2022 en 2023. De reden daarvoor is simpelweg een kwestie van timing. Zo leidt een toevoeging aan een fonds op naam tot een 'winst' en een onttrekking daaraan tot 'verlies', maar over de jaren heen komt dit per saldo uit op nihil (in het jaarverslag 2022 is dit uitgebreid toegelicht). Een tweede kwestie van timing is het deel van de nalatenschappen waarvan de inkomsten aan het einde van een verslagjaar al wel bekend zijn, maar deze zich nog niet in ontvangsten hebben vertaald, zodat de desbetreffende bedragen nog niet voor het internationale werk konden worden afgedragen (per ultimo 2023 ging het in totaal om € 688.360). Voor 2023 vormt het saldo van deze beide effecten het grootste deel van de verklaring van het negatieve resultaat over dit verslagjaar van € 444.916.

De financiële resultaten van 2023 doen, zoals hiervoor aangegeven, dankbaar terugzien op het verslagjaar. Kerk in Nood wil zich qua kengetallen houden aan de geaccepteerde richtlijnen voor goede doelen. Met wervingskosten van 11% van de baten en kosten beheer administratie van 4% van de lasten bleef Kerk in Nood ook in 2023 ruim binnen de desbetreffende kaders (in de begroting ging het om 13% respectievelijk 6%, in het voorgaande jaar om 8% respectievelijk 8%).

Het beleid is er primair op gericht om de baten uit donaties en giften te verhogen door het werven van nieuwe weldoeners/donateurs. Dat dient te gebeuren met een financieel gezonde en wendbare basisorganisatie. Het streven is en blijft immers om een zo groot mogelijk deel van de baten in te kunnen zetten voor de doelstellingen en vooral te kunnen afdragen ten behoeve van de projecten in zoveel landen waar christenen onderdrukt en vervolgd worden of in pastorale nood verkeren.

Kerk in Nood maakt werk van een strategie om in deze tijd en in deze samenleving, met behoud van identiteit, haar doelstellingen te kunnen blijven realiseren. Dat laatste vraagt om de baten ten minste op niveau te houden. Daaraan is de opdracht verbonden om nieuwe donateurs te vinden en om de banden met de bestaande begunstigers te versterken. De eerste vraag aan alle weldoeners is en blijft overigens de vraag om hun gebed. Het vertrouwen bestaat dat de positieve ontwikkelingen van 2023 zich in 2024, ondanks dat er natuurlijk risico's zijn, zullen bestendigen. Daarom is er voldoende reden om de donaties (en overige inkomsten) op hetzelfde uitdagende niveau te begroten als voor 2023.

De begroting voor 2024 is hierna in dit verslag opgenomen en kan verder als volgt worden toegelicht.

Zoals aangegeven in de paragraaf over risico's en onzekerheden, kunnen de baten uit legaten en erfenissen sterk fluctueren en zijn daarmee een onzekere factor in de begroting. Het begrote bedrag is gebaseerd op het gerealiseerde niveau van desbetreffende baten in de afgelopen jaren met inachtneming van de nodige voorzichtigheid. De inkomsten uit nalatenschappen in de eerste maanden van 2024 doen vermoeden dat deze in dit jaar hoger dan begroot zullen uitkomen.

De eigen lasten ten gevolge van de autonome kostenstijgingen (inflatie en rechtspositionele inkomstenstijging) zijn noodzakelijkerwijze hoger begroot dan voor 2023 het geval was. Om de beoogde resultaten te kunnen behalen en de stem van de vervolgte christenen en hun verhalen in de Nederlandse samenleving te kunnen laten klinken, is het bovendien de bedoeling om zowel de activiteiten op het gebied van werving als die op het terrein van voorlichting, informatie en inspiratie verder te intensiveren.

De afdrachten ten behoeve van het internationale werk zijn het saldo van de eigen baten en lasten van Kerk in Nood in Nederland. Hogere baten zullen dan ook leiden tot een hogere bijdrage aan waar Kerk in Nood internationaal voor staat en dus de mogelijkheden vergroten om projecten wereldwijd te ondersteunen ten bate van vervolgte en in pastorale nood verkerende christenen. Het voor 2024 begrote afdrachterniveau ligt minder dan 2% lager dan wat voor 2023 begroot was.

De operationele activiteiten sluiten in de begroting 2024 weer op nihil. Zoals toegelicht in de paragraaf over financieel beleid en financiële resultaten, is het zeer wel mogelijk dat door uitkeringen uit het bestemmingsfonds het saldo van baten en lasten ook over 2024 negatief uitkomt. Over de jaren heen zal het desbetreffende effect, zoals hiervoor aangegeven, echter per saldo op nul uitkomen.

TEN SLOTTE

Het zijn de weldoeners die met hun gebeden en hun giften de noodlijdende medechristenen elders in de wereld steeds weer te hulp schieten. Ook in 2023 was dat het geval. Kerk in Nood mag hierin een bijzondere intermediaire rol vervullen: de medewerkers van Kerk in Nood verzorgen de verbinding tussen aan de ene kant de weldoeners en aan de andere kant degenen die hun hulp hard nodig hebben, maar die vaak ook blijken te geven van de kracht en de vreugde die het geloof juist in moeilijke omstandigheden kan geven. Kerk in Nood mag ook die inspirerende verhalen in Nederland laten klinken. Klinken laat Kerk in Nood in eigen land bovendien de stem van vervolgte medechristenen wereldwijd en dat is een stem voor de vrijheid van godsdienst. Elders kunnen, via het internationale ACN netwerk, projecten van lokale Kerken worden gesteund, vooral daar waar medegelovigen in pastorale nood verkeren. Dat dit betekenisvolle werk ook in het verslagjaar weer verricht kon worden, was alleen maar mogelijk met Gods hulp en dankzij de trouwe inzet van zovele weldoeners. Naar hen gaat dan ook een grote dank uit.

BEGROTING 2024

Alle bedragen zijn in euro's

BATEN

Begroot 2024

Baten uit donaties en giften	2.350.000	
Baten uit legaten en erfstellingen	1.400.000	
Baten uit misintenties	50.000	
Som van de geworven baten		3.800.000
Netto omzet verkopen artikelen	70.000	
Kostprijs van de verkopen artikelen	-28.000	
Baten als resultaat verkopen artikelen		42.000
Overige baten		-8.000
Som van de baten		3.834.000

LASTEN

Besteed aan doelstellingen *)		
Voorlichting, informatie en inspiratie (Evangelisatie en pastoraal)	414.646	
Afdrachten t.b.v. het internationale werk	2.634.000	
Totaal besteed aan doelstellingen		3.048.646
Wervingskosten	545.639	
Kosten beheer en administratie	239.715	
		785.354
Som van de lasten		3.834.000

SALDO VAN BATEN EN LASTEN

0

BESTEMMING SALDO VAN BATEN EN LASTEN

Begroot 2024

Toevoeging / onttrekking (-) aan:		
Continuïteitsreserve		0
Bestemmingsreserve		0
Overige reserve		0
		0

KENGETALLEN

Besteding doelstellingen / Som van de baten	80%
Besteding doelstellingen / Som van de lasten	80%
Wervingskosten / Som van de baten	14%
Beheer en administratie / Som van de lasten	6%

*) Hierin is opgenomen het totale bedrag voor het werk dat door en vanuit het internationale kantoor wordt verricht, inclusief een beperkte inzet ten bate van werving en van beheer en administratie. In de hier weergegeven kengetallen is daarvoor al gecorrigeerd.

Jaarrekening

BALANS (NA RESULTAATSBESTEMMING)

Alle bedragen zijn in euro's

ACTIVA

	31 december 2023	31 december 2022
Materiële vaste activa	65.341	70.409
Vorraden	29.393	35.772
Vorderingen en overlopende activa	770.149	157.277
Liquide middelen	1.934.340	2.812.606
Totaal activa	2.799.223	3.076.064

PASSIVA

Reserves en fondsen

Reserves

• continuïteitsreserve	716.641	273.288
• bestemmingsreserve	65.341	70.409
• overige reserves	29.393	35.772

811.375 379.469

Fondsen

• bestemmingsfondsen	1.648.910	2.505.044
----------------------	-----------	-----------

Voorzieningen

• pensioenverplichtingen	92.597	99.033
--------------------------	--------	--------

Kortlopende schulden	246.341	92.518
----------------------	---------	--------

Totaal passiva	2.799.223	3.076.064
-----------------------	------------------	------------------

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Alle bedragen zijn in euro's

BATEN	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Baten uit donaties en giften	2.287.049	2.350.000	4.620.831
Baten uit legaten en erfstellingen	2.455.426	1.400.000	650.801
Af: kosten legaten en erfstellingen	-1.212	0	-1.035
Baten uit misintenties	136.103	50.000	92.116
Som van de geworven baten	4.877.366	3.800.000	5.362.713
Netto omzet verkopen artikelen	88.386	50.000	63.919
Kostprijs van de verkopen artikelen	-40.593	-30.000	-27.233
Baten als resultaat verkopen artikelen	47.793	20.000	36.686
Overige baten	19.677	0	7.013
Som van de baten	4.944.836	3.820.000	5.406.412
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen			
Voorlichting, informatie en inspiratie (Evangelisatie en pastoraal)	445.408	403.241	396.923
Afdrachten t.b.v. internationale werk	4.156.134	2.672.000	1.900.000
Totaal besteed aan doelstellingen	4.601.542	3.075.241	2.296.923
Wervingskosten	531.105	511.457	411.583
Kosten beheer en administratie	236.417	233.302	240.787
	767.522	744.759	652.370
Som van de lasten	5.369.064	3.820.000	2.949.293
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-424.228	0	2.457.119

BESTEMMING SALDO VAN BATEN EN LASTEN	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Toevoeging / onttrekking (-) aan:			
Continuïteitsreserve	443.353	0	-49.658
Bestemmingsreserve	-5.068	0	739
Overige reserve	-6.379	0	1.038
Bestemmingsfondsen	-856.134	0	2.505.000
	-424.228	0	2.457.119

KENGETALLEN	Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Besteding doelstellingen / Som van de baten	93%	81%	42%
Besteding doelstellingen / Som van de lasten	86%	81%	78%
Wervingskosten / Som van de baten	11%	13%	8%
Beheer en administratie / Som van de lasten	4%	6%	8%

Toelichting

ALGEMEEN

Deze jaarrekening is opgesteld conform richtlijn RJ650 van de Raad voor de Jaarverslaglegging, geldend voor fondsenwervende organisaties. Kerk in Nood is als stichting ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41080169 en heeft als statutaire zetel 's-Hertogenbosch. Het Rechtspersonen en Samenwerkingsverbanden Informatienummer (RSIN) van Kerk in Nood is 002865841. Bij beschikking van 4 januari 2008 is Kerk in Nood aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING

TOEGEPASTE STANDAARDEN

Algemeen

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het saldo van baten en lasten vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders vermeld staat, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs met aftrek van de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. De daarbij gehanteerde afschrijvingspercentages zijn volgens binnen ACN gemaakte internationale afspraken en staan vermeld in de toelichting op de balans. Het voorgaande geldt zowel voor immateriële als materiële vaste activa.

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen de inkoopwaarde of lagere marktwaarde.

Vorderingen en overlopende activa / passiva

Deze worden gewaardeerd tegen nominale waarde, bij de vorderingen voorzover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid.

Reserves en fondsen

Het vermogen is gesplitst in reserves en fondsen (geoormerkt). Het bestuur geeft door de benoeming van de reserves aan op welke wijze de stichting de haar ter beschikking staande middelen wenst aan te wenden. Wanneer door derden aan een deel van de middelen een specifieke bestemming is meegegeven, is dat aangemerkt als bestemmingsfonds.

Kortlopende schulden

Schulden worden opgenomen tegen de nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR BEPALING SALDO VAN BATEN EN LASTEN

Giften en donaties, niet zijnde erfenissen en legaten

Giften en donaties worden verantwoord als baten in het boekjaar van ontvangst.

Nalatenschappen

Erfenissen en legaten worden verantwoord in het jaar van ontvangst, respectievelijk in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld, te weten het moment waarop ten aanzien van de desbetreffende nalatenschap over een (goedgekeurde) definitieve Akte van Verdeling kan worden beschikt.

In geval dat een verkregen nalatenschap belast is met vruchtgebruik, wordt bij waardering van die nalatenschap rekening gehouden met dat recht. 'Om niet' verkregen (on)roerende goederen en beleggingsportefeuilles worden z.s.m. in liquiditeiten omgezet en tot dan tegen 'verkrijgs prijs' (dus nihil) opgenomen.

Afdrachten t.b.v. het internationale werk

Afdrachten t.b.v. het internationale werk worden opgenomen in het boekjaar waarin deze naar het internationale kantoor zijn overgemaakt of wanneer tussen de beide kantoren is overeengekomen dat deze kort na balansdatum worden overgemaakt en nog in het desbetreffende boekjaar verantwoord zullen worden. Indien dat laatste het geval is, wordt de daarmee verbonden verplichting onder kortlopende schulden opgenomen.

Verkopen artikelen

Baten uit verkoop van artikelen worden in de staat van baten en lasten verwerkt wanneer het bedrag van de baten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de vergoeding waarschijnlijk is, de levering op balansdatum is verricht en de kosten van de verkooptransactie vastgesteld zijn.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de directie oordelen vormt en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van de grondslagen en de gerapporteerde waarde van de activa en verplichtingen en van de baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten louter debiteuren, overige vorderingen, liquide middelen, crediteuren en overige kortlopende schulden. Waardering vindt plaats op de bovenstaand toegelichte wijze.

TOELICHTING OP DE BALANS

Alle bedragen zijn in euro's

VASTE ACTIVA

Stand per 31 december 2022

Aanschafwaarde	45.378	118.645	29.361	193.384
Cumulatieve afschrijving	0	-99.190	-23.785	-122.975

Boekwaarde	45.378	19.455	5.576	70.409
------------	--------	--------	-------	--------

Mutaties in boekwaarde

Afschrijvingen		-2.779	-2.289	-5.068
	0	-2.779	-2.289	-5.068

Stand per 31 december 2023

Aanschafwaarde	45.378	118.645	29.361	193.384
Cumulatieve afschrijvingen	0	-101.969	-26.075	-128.044

Boekwaarde	45.378	16.676	3.286	65.340
------------	--------	--------	-------	--------

Afschrijvingspercentages:	
Grond	0,0%
Gebouw	2,5%
ICT (computerhardware en -software)	33,0%
Overige kantoorinventaris	25,0%

Bij grond en gebouw gaat het om de locatie Peperstraat 11-13 te 's-Hertogenbosch: het eigen kantoor van Kerk in Nood.

VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA	31 december 2023	31 december 2022
Diverse depots	2.790	0
Vooruitbetaalde pensioenpremie	0	0
Transitoria	79.000	15.856
Te vorderen erfenissen en legaten	688.360	141.421
Totaal	770.149	157.277

Ultimo 2023 was duidelijk dat aan Kerk in Nood uit enkele nalatenschappen een bedrag van € 688.360 tezamen zou toekomen, op grond van de voor balansdatum ontvangen definitieve Akte van Verdeling, terwijl de desbetreffende ontvangsten nog niet in het verslagjaar plaatsvonden. Daarom is dit bedrag als vordering in deze jaarrekening opgenomen.

LIQUIDE MIDDELEN	31 december 2023	31 december 2022
Kas	43	246
Bank- en spaartegoeden	1.934.297	2.812.360
Totaal	1.934.340	2.812.606

De liquide middelen zijn bestemd om direct aan te wenden ter realisering van de doelstellingen. De grote toename van de liquide middelen in 2022 was te verklaren door de donatie van € 2.500.000 ten bate van een bestemmingsfonds. Vanaf 2023 gaat dit bestemmingsfonds succesievelijk besteed worden en die ontrekkingen verklaren de sterke afname van de liquide middelen in het verslagjaar.

RESERVES	Continuïteits-reserve	Bestemm.-reserve	Overige reserves	Totaal
Stand 1 januari 2023	273.288	70.409	35.772	379.469
Mutatie in het boekjaar (resultaatbestemming)	443.353	-5.068	-6.379	431.906
Stand 31 december 2023	716.641	65.341	29.393	811.375

Ten behoeve van de toekomstige verplichtingen kent Kerk in Nood een continuïteitsreserve. Deze is initieel minimaal een kwart van de begrote operationele kosten (dus genoeg voor drie maanden). De hoogte ervan wordt beïnvloed door het resultaat van het boekjaar. De bestemmingsreserve wordt bepaald door de omvang van de materiële en immateriële vaste activa en dienen ter dekking ervan. De overige reserves worden bepaald door de omvang aan voorraad niet-verkochte artikelen en ter dekking daarvan.

Het resultaat over het boekjaar is dienovereenkomstig, volgens besluit van het stichtingsbestuur in haar vergadering van 11 april 2024, aan de reserves toegevoegd.

FONDSSEN

	Fonds op naam
Stand 1 januari 2023	2.505.044
Ottrekking uit resultaatbestemming	-856.134
Stand 31 december 2023	1.648.910

De post bestemmingsfondsen betreft een fonds op naam ten behoeve van projecten die door de schenkers zijn aangewezen. In december 2022 is een zeer grote toevoeging aan dit fonds gedaan, in de daarop volgende jaren vinden ottrekkingen plaats.

VOORZIENINGEN**31 december 2023****31 december 2022**

Pensioenverplichtingen	92.597	99.033
------------------------	--------	--------

Tot en met 2019 had Kerk in Nood voor haar medewerk(st)ers een eigen pensioenregeling bij een verzekeraar. Per 2020 is Kerk in Nood aangesloten bij pensioenfonds PFZW. In 2021 is gebleken dat er uit hoofde van die oude dus inmiddels beëindigde pensioenverzekering met name bij een lage marktrente verplichtingen tot nabetalingen aan de verzekeraar kunnen ontstaan. Op basis van bij de verzekeraar verkregen informatie en onder begeleiding van een ter zake kundig bureau is voor deze verplichtingen een voorziening bepaald. In dit verband ontvangen facturen worden van deze voorziening afgeboekt. De hoogte van het bedrag van de laatstontvangen factuur heeft bevestigd dat de schatting van grootte van deze voorziening nog realistisch is.

KORTLOPENDE SCHULDEN**31 december 2023****31 december 2022**

Crediteuren	162.466	12.099
Te betalen pensioenpremie	6.436	12.766
Vakantiedagen	30.336	24.369
Vakantiegelden	19.396	16.850
Accountants- en administratiekosten	16.715	15.000
Afdrachten omzetbelasting	7.109	6.139
Overige schulden	3.883	5.295
Totaal kortlopende schulden	246.341	92.518

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan één jaar.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN ACTIVA EN VERPLICHTINGEN

Ultimo 2023 bezit de stichting een woning (in verhuurde staat) te Eindhoven, verkregen uit een erfstelling. De WOZ-waarde daarvan per 1 januari 2023 was vastgesteld op € 444.000. Als de waarde voor de balans is de kostprijs destijds van nihil genomen.

Aan het einde van een verslagjaar kan de situatie zich voordoen dat er erfenissen zijn waarvan de definitieve Rekening en Verantwoording in het volgende jaar ontvangen wordt, nog vóór het opmaken van de jaarrekening. Dit is ook het geval bij de jaarrekening 2023. Het daarmee verbonden bedrag bedraagt € 274.799,60 (2022: € 1.182.701).

De stichting heeft op 13 mei 2016 een hypothecaire lening van € 226.394 als gift ontvangen van een weldoener. Op deze lening wordt maandelijks een bedrag ter hoogte van € 1.000 afgelost, dat als gift wordt aangemerkt. Per ultimo 2023 resteert een vordering van € 137.000.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Alle bedragen zijn in euro's

TOELICHTING BATEN

Kerk in Nood ontving in 2023 haar baten louter van particulieren, inclusief aan particulieren verbonden fondsen en stichtingen, daaronder tevens begrepen orden en congregaties en andere kerkelijke instellingen zoals parochies. Kerk in Nood in Nederland hecht eraan om, zoals in internationaal verband is afgesproken, geen gelden van overheden aan te nemen.

Ten aanzien van de baten uit legaten en erfstellingen geldt dat voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten in het boekjaar worden verwerkt waarin ze worden ontvangen. Ook worden met voldoende zekerheid te verwachten uitbetalingen verwerkt, namelijk zodra van de desbetreffende nalatenschap de (goedgekeurde) definitieve akte van verdeling een feit is. Met eventuele rechten van vruchtgebruik wordt rekening gehouden.

Het totaal van de inkomsten lag in 2023 weliswaar lager dan in 2022, maar aanmerkelijk hoger dan in de voorgaande jaren en dan waarvan in de begroting was uitgegaan. Het donatieniveau en daarmee ook het inkomstentotaal werd in 2022 extreem positief beïnvloed door een donatie van € 2.500.000, bestemd voor een al bestaand fonds op naam. Het bedrag aan donaties in 2023 kwam echter nagenoeg uit op de begroting en deed, afgezien dus van die ene grote donatie in het vorige verslagjaar, niet onder voor het hoge niveau van de afgelopen jaren. Dat werd bepaald door de grote vrijgevigheid van de weldoeners in het algemeen en die in verband met enkele grote crises, die ook in de media veel aandacht kregen, in het bijzonder: in 2023 was dat de ernstige aardbeving in het grensgebied van Syrië en Turkije. De inkomsten uit hoofde van nalatenschappen - die principieel niet zijn te voorzien - vielen aanmerkelijk hoger uit, óók dan was begroot. De positieve ontwikkelingen bij de misintenties en inkomsten uit verkoop van artikelen hadden, evenals die bij de overige baten, op het totaal van de inkomsten maar een bescheiden invloed.

2023 was het eerste jaar waarin een grote onttrekking werd gedaan uit het fonds op naam, waarin in 2022 een zo ruimhartige toevoeging was gedaan. Een dergelijke onttrekking vindt plaats om overeenkomstig de doelstellingen van dat fonds via ACN International projecten te financieren. Dat verklaart dat de jaarrekening 2023 een aanmerkelijk 'verlies' laat zien, tegenover een grote 'winst' in 2022. Per saldo - over de jaren heen - zal dit natuurlijk neerkomen op noch een winst noch een verlies.

TOELICHTING LASTEN (BESTEDINGEN)

	Besteed aan doelstellingen		Werving van baten	Beheer en administratie	Totaal werkelijk 2023	Totaal begroot 2023	Totaal werkelijk 2022
	Internationale activiteiten en projecten ACN / Kerk in Nood	Voorlichting, informatie en inspiratie (Evangelisatie en pastoraal)					
Afdrachten t.b.v het internationale werk	4.156.134				4.156.134	2.672.000	1.900.000
Personeelskosten		146.295	203.386	160.058	509.739	518.000	451.902
Huisvestingskosten		7.200	10.010	7.878	25.088	20.000	20.953
Kantoor- en algemene kosten		61.138	84.997	66.890	213.024	198.000	194.727
Afschrijvingskosten		1.455	2.022	1.591	5.068	7.000	5.517
Nationale promoties		164.111	230.690		394.801	341.000	313.543
Internationale promoties		65.209			65.209	64.000	62.651
Totaal	4.156.134	445.408	531.105	236.417	5.369.064	3.820.000	2.949.293

De afdrachten t.b.v. het internationale werk, die plaatsvinden naar het centrale kantoor van ACN (Aid to the Church in Need) International in het Duitse Königstein i/T, zijn volledig bestemd voor “mission related expenses”. Het gehele bedrag aan afdrachten wordt dus besteed ter verwezenlijking van de eigen doelstellingen van Kerk in Nood, te weten grotendeels aan het projectenwerk enerzijds en daarnaast aan Voorlichting, informatie en inspiratie (Evangelisatie & Pastoraat) anderzijds. Op basis van door ACN international aangeleverde cijfers van het vorige jaar kan een schatting worden gemaakt van een verdeling van het totaalbedrag 2023 aan afdrachten over deze beide doelstellingen, te weten 87,2% respectievelijk 12,8%. Dit betekent een bedrag van in totaal - nationaal en internationaal tezamen - van € 977.393 voor Voorlichting, informatie en inspiratie (Evangelisatie en pastoraal) en van € 3.624.149 voor het projectenwerk.

In de jaarrekening van Kerk in Nood worden al deze afdrachten, overeenkomstig de Nederlandse richtlijnen, gekwalificeerd als kosten.

Op het centrale kantoor van ACN bevindt zich de projectenafdeling van de internationale koepelorganisatie waarvan Kerk in Nood deel uitmaakt. Daar wordt over projectaanvragen beslist (in voorkomende gevallen na advies vanuit Nederland) en van daaruit wordt ook de voortgang van projecten gemonitord. Soms maakt Kerk in Nood als Nederlandse stichting ook rechtstreeks gelden naar projecten over en dat gebeurt dan op verzoek van het centrale kantoor. In 2023 was daarvan echter geen sprake. Er is een direct verband tussen de hoogte van de baten en van deze afdrachten: hoe hoger de baten, hoe meer afdrachten er mogelijk zijn en hoe meer projecten ten behoeve van christenen in vervolging of pastorale nood er dus ook mogelijk gemaakt kunnen worden. Dankzij de enorme generositeit van de weldoeners en de hoge som aan nalatenschappen was in 2023 een zeer hoog niveau aan afdrachten mogelijk. Het totale bedrag aan afdrachten kon in het verslagjaar echter ook zo zijn dankzij de onttrekking van in totaal € 856.134 aan het bestemmingsfonds, overeenkomstig de doelstellingen van dat fonds.

Conform richtlijn 650 worden kosten van Kerk in Nood toegerekend aan (a) de doelstellingen, (b) werving van baten en (c) beheer en administratie. Toerekening vindt plaats op basis van de volgende grondslagen:

- direct toerekenbare kosten worden direct toegerekend;
- niet direct toerekenbare kosten toegerekend op basis van een verdeelsleutel gebaseerd op de salarissom per categorie:

Besteed aan doelstelling:**verdeelsleutel 2023**

Voorlichting, informatie en inspiratie (Evangelisatie en pastoraat)	28,7%
Werving baten	39,9%
Beheer en administratie	31,4%
Totaal	100,0%

Directe wervingskosten en wervingskosten met een meer gemengd karakter, zoals kosten voor algemene advertenties, worden geheel toegeschreven aan de werving van baten. De internationale promoties, zoals de periodiek Echo van Liefde, en een deel van de nationale promoties, zoals gerichte informatiebulletins over specifieke gebieden, worden toegeschreven aan de doelstelling.

Het kostentotaal lag in 2023 hoger dan in de begroting en van het voorgaande jaar. Bij de kantoor- en algemene kosten kwamen vooral de portokosten en de ICT-kosten hoger uit. De belangrijkste verklaring van het eerste ligt vooral in de hogere verkopen van artikelen en dat is ook terug te zien in de desbetreffende opbrengsten (van de kopers wordt overigens ook een bijdrage voor de post-verzending gevraagd). Wat het tweede betreft was er onder meer sprake van een fors incidenteel effect, te wijten aan even onvoorziene als onontkoombare kosten vanwege een major release van ingebruikzijkende software en de daarmee verbonden transitie. De promotieactiviteiten werden ook nog gaandeweg het verslagjaar verder geïntensiveerd, met zeer tevredenstellende resultaten, maar daardoor kwamen de desbetreffende kosten vanzelfsprekend hoger uit. Door verder uitstel van (groot) onderhoud aan het eigen pand konden de huisvestingskosten in 2023 wederom op een laag niveau worden gehouden. Door ook verder uitstel van investeringen in vooral verouderd kantoor-meubilair bleven ook de afschrijvingen beperkt.

Personeelskosten	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Salariskosten	401.039	396.000	330.236
Pensioenlasten	40.883	42.000	37.387
Sociale lasten	52.822	50.000	60.406
Overige personeelskosten	14.995	30.000	23.873
Totaal personeelskosten	509.739	518.000	451.902

De belangrijkste factor voor de personeelskosten wordt natuurlijk gevormd door de personele formatie, bij Kerk in Nood werkzaam en de daarmee verbonden salarissen. In 2023 omvatte deze formatie net zoals in 2022 5,6 fte's. In 2022 was er onder meer een periode van onbetaald verlof aan de orde, waardoor de personeelskosten in dat jaar lager uitkwamen. Bovendien was er van 2022 op 2023 sprake van de reguliere salarisverhogingen uit hoofde van de vigerende rechtspositieregeling. Onder de vermelde fte's zijn niet de vrijwillige krachten opgenomen, waarop Kerk in Nood gelukkig ook een beroep kan doen. FTE staat voor full time equivalent: daarbij gaat het om het aantal medewerker(st)ers, omgerekend naar voltijdsaanstellingen o.b.v. een 38-urige aanstelling).

Kerk in Nood heeft een toezichthoudend bestuur met onbezoldigde bestuursleden. De gevolgmachtigde directeur is in dienst van Kerk in Nood en ontvangt een salaris. Sinds 1 september 2019 is P.A.M. Broeders MA MSc, di. de directeur. Zijn jaarinkomen bedroeg in 2023 € 99.818 (en pensioen wg-deel € 11.260). Het jaarinkomen van de directeur is door het bestuur in 2019 vastgesteld overeenkomstig functiegroep F volgens de toen geldende Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties en past daarbinnen. Het betrof gedurende het gehele boekjaar een voltijdsaanstelling. Aan de directie zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Voorzover in de arbeidsovereenkomst niet anders bepaald, geldt voor alle medewerkers inclusief de directie onverkort de eigen rechtspositieregeling van Kerk in Nood, gebaseerd op die van het bisdom van 's-Hertogenbosch, welke onder meer in een wachtgeldregeling voorziet. In de Regeling beloning directeur van goededoelenorganisaties geldt naast de maximering van het jaarinkomen ook een absoluut maximum voor de navolgende beloningscomponenten samen: jaarinkomen; belaste vergoedingen/bijtellings; werkgeversbijdrage pensioen; overige beloningen op termijn. Daaraan wordt binnen Kerk in Nood voldaan. De bezoldiging van de overige medewerk(st)ers met een dienstverband ligt onder het bezoldigingsniveau van de directie.

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn hier geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum te melden. Mede omdat er in 2023 een flink aantal nieuwe weldoeners bij is gekomen, lijkt de begroting haalbaar, waarbij het begrote donatieniveau op dat van 2023 ligt. Bovendien is 2024 met relatief hoge inkomsten uit nalatenschappen begonnen. De enorme generositeit van de weldoeners is sowieso steeds weer indrukwekkend en stemt tot grote dankbaarheid. Vanzelfsprekend is het donatieniveau wel mede afhankelijk van wat er in de wereld gebeurt en in hoeverre de media daar ook aandacht aan besteden. Van een merkbaar effect van het in het verslagjaar wegvallen van de acceptgiro als betaalmogelijkheid is geen sprake geweest en er is geen aanleiding om aan te nemen dat dit in 2024 anders zou zijn. Mochten er zich gaandeweg het jaar toch onverhoopt tegenvallers voordoen dan zal naar de mening van de directie de impact van het een en ander sowieso toch niet van dien aard zijn, dat deze tot ernstige onzekerheid omtrent de continuïteit van de organisatie zou hoeven te leiden. In het ernstigste geval zullen de afdrachten ten bate van het internationale werk, waaruit ook de projecten wereldwijd worden gefinancierd, in belangrijke mate onder het begrote bedrag kunnen dalen. Kerk in Nood zal echter haar werk kunnen blijven doen.

Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het Bestuur van Stichting Kerk in Nood Nederland/voorheen Oostpriesterhulp Nederland

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting Kerk in Nood Nederland/voorheen Oostpriesterhulp Nederland te 's-Hertogenbosch gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Kerk in Nood/voorheen Oostpriesterhulp Nederland per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-650 'Fondsenwervende instellingen'.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 - De balans per 31 december 2023;
- 2 - De staat van baten en lasten over 2023; en
- 3 - de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Kerk in Nood Nederland/voorheen Oostpriesterhulp Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met RJ-650 "Fondsenwervende instellingen".

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-650 “Fondsenwervende instellingen”. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en

omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Oss, 11 april 2024

WvG Accountants B.V.

J.P. Wouterse RA

